

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zahtevajte račun za naš krvni davek.*)

Slovenski državni poslanci! Vojna uprava zahteva od Vas nabave vojaških novincev — novi naš krvni davek za l. 1910. Odkrito rečeno, mi nismo prijatelji oborožene sile. Žalibog so še danes razmere take, da mi hočemo ali nočemo, moramo vzdrževati armado.

Avstrija po svoji oboroženi sili ne mara zaostati za drugimi državami. Pustimo ji to veselje in dajmo državi najdražje kar imamo, kri naše krvi — naš krvni davek! S tem davkom storimo le svojo neprijetno dolžnost, ker prijatelja ta dolžnost res nikakor ni. A ker smo storili svojo dolžnost, zadobili smo s tem tudi pravico zahtevati, da tudi država napram nam stori svojo dolžnost. Ta zavest pa je bila nam Slovencem žalibog dosedaj popolnoma neznana. V svojem pretiranem patriotizmu, v svoji hlapčevski ponižnosti, ki nam je že prešla v kri, nas je doslej prešinjala do mozga in kosti edino le zavest, da smo državi dolžni dati kar ona od nas zahteva. Kaj pa ona z nami počenja, kako ona uporablja naš drugi denarni davek, osobito pri vojni upravi, o tem sploh nismo premišljali, ali ako smo, smo to storili vedno le skrivaj. Ker one odločnosti, ki diči Italijane in druge svobodoljubne narode, pri nas pač ni. Celo med našimi poslanci jih je bilo jako malo, ki bi si upali nasproti vojaški upravi tako nastopati, kakor so upravičeni. Slovenec je, če se mu vrže drobtinica kruha, že ves srečen če jo sme pobrati, in predno jo še pobere, že zaduši svoje prepričanje.

Zgodovina septembrskih dogodkov bi znala marsikaj povedati o tem poglavju.

Slovenci se sploh ne brigamo skoraj nič za razmere pri vojni upravi, ker mi smo edini narod v Avstriji, ki smatra vojno upravo in vse vojne institucije za nekaj sakrosanctnega, med tem ko drugi narodi storijo vse, da svoje narodne pravice uveljavijo tudi pri vojnih institucijah, ker mislijo popolnoma pravilno, da se mora tudi vojna uprava, ki je od vseh državnih institucij najbolj nemška, ozirati na to, da v Avstriji ne plačujejo denarnega in krvnega davka samo Nemci. Poslanci takih narodov glasujejo čisto mirno proti vojnemu kakor proti vsakemu drugemu proračunu, med tem ko slovenski poslanci še nikdar niso pokazali toliko samozvesti, da bi to storili, kakor bi Slovencem vojna uprava bila bogve-kako naklonjena.

Nič odločnosti, nič samozvesti, sami kompromisi — to je slovenska politika!

*) Ta članek je izšel v 2. številki „Jutra“, ali je bil zaplenjen od začetka pa do odstavka: „Zgodovina septembrskih dogodkov...“ To konfiskacijo je deželno sodišče, razun enega stavka, razveljavilo in danes priobčujemo članek vnovič, seveda brez zaplenjenega stavka.

Iz slovenskih krajev.

Tržaško pismo.

Trst, 21. aprila.

„Lastovke so prišle, pomlad je tu!“ Tako kličejo veselo ljudje na deželi. Mi v Trstu ne opažamo lastavic, preveč zavzemajo našo pozornost drugi opravki; vendar pa tudi nam leto za letom oznanjuje pomlad človeška lastavica (ne slavec) — Mila Pheren; s seboj pripelje ta lastavica celo trumo — vrabcev, samih vrabcev, niti štoklje ne trpi s seboj. Vsako leto prihaja Mila Pheren k nam, vsako leto upamo, da bo k letu bolje, vsako leto pripelje slabše vrabce, in vsako leto nam zato viša cene.

Nemški živeli v Trstu je še v zibelki — upamo, da tudi ostane — gledališče v zibelki se imenuje „smira“ in Mila Pheren zastopa nemško gledališče v Trstu.

O Mili Pheren ne govorim; ona je pač dunajska subretka, ki si ne upa nastopiti na — Dunaju. Nesrečo je imela: vsled bolezni je dobila buleče oči. A če nastopi, se mi zdi, da jej oči dvakrat več bulijo, najbrže od začudenja, da bi rad ob enem pel arijo in jo sekundiral, a ponižen je ta tenor, da mu ni para: Že pri „f“-u se skrije v skromno ozadje fistelna. Ostalo osobe, scenarija itd. so tako izbrani, da ne zatemnijo gospe Mile Pheren in njenega ljubimca — tenorja. Pa kaj bi Vam opisoval na dolgo in široko sladkosti, ki jih nudi ta družba; ena beseda zadostuje, da Vaši fantaziji da polet v božji hram glediške umetnosti Pherenine družbe, ta beseda je: „Smira“.

In zato to šmiro so postavljene tako visoke cene, ki jih je zmogoča le židovska nesramnost. Čudno, skoraj neverjetno pa je, da ima Pherenina družba kljub svojemu izrečnemu značaju šmire in kljub nesramno visokim cenam polno hišo. Publika obstoji iz nemških kuharic in iz — boljšega slovenskega občinstva. Žalostno, toda resnično.

Pišem te vrstice samo za to, da dobi svet malo pojma, o okusu trž. slov. „boljših“ krogov. Nočem peti panegirikov „Šentjakobski Čitalnici“ toda na vsak način je ta trikrat boljša, nego omenjena nemška družba, če ne druga, ima vsaj lene moške zbere. In vendar se je „Šentjakobska Čitalnica“ razupila na vse mogoče načine, Mili Pheren pa plačujejo naši Slovenci sibirsko šmiro po kroni na uro! Seveda tako pokažejo vsaj, da razumejo nemški in da cenijo nemško „kulturo“.

F. M.

Iz Ježice.

Na naslov c. kr. topničarskega poveljništva v Ljubljani. Čitatelj „Jutra“ poroča: V sredo, 20. t. m. sem

imel opraviti v ljubljanski topničarski vojašnici. Hotel sem govoriti s svojo tam omoženo sestro. Naprosil sem poveljnika straže, naj mi dovoli vstop v vojašnico. Dotični nadporočnik — mislim da se piše Leskovic — ni bil nič kaj pri volji me spustiti v vojašnico. Ko sem bil že v stanovanju svoje sestre, pošlje nadporočnik nekoga vojaka za menoj s poveljem: „Der Mann hat sofort die Kaserne zu verlassen!“ Moja sestra se je seveda takoj pritožila pri nadporočniku, na kar pa se on ni prav nič oziral (so pač kavaleriji!) Sklenil sem vojašnico zapustiti. To pa poročniku zopet ni bilo po volji. Zapovedal je straži: Der Mann darf den Kasernhof nicht verlassen!“

Preostajalo mi ni drugega, kakor da sem naročil nekemu vojaku, da nadporočniku naznani, da ga smatram odgovornega za njegovo skrajno čudno postopanje. Še le na to se je napravil toliko milostnega, da sem vsaj iz vojašnice se rešil.

Ne vem, ali vojaške oblasti svoje podložnike prav nič ne pouče, kako se imajo obnašati nasproti civilnemu občinstvu, tudi ne vem zakaj imamo naše poslance in kaj pravzaprav delajo na Dunaju. (Naj bi vendar enkrat resno zahtevali odgovor, ali smo davkoplačevalci za to tukaj, da nas oficirje nazivajo z „der Mann“ in da nastopajo tako „ljubeznjivo“ kakor se je v tem slučaju zgodilo z menoj!

Če že častniki proti civilnemu občinstvu tako nastopajo, potem ni čudno, da je v topničarskem polku toliko vojaških samoumorov.

Kaj namerava c. kr. poveljništvo v tem slučaju ukreniti?

K—.

Novomesto.

Mlada sejmska tatica. Na novo-meškem sv. Jurja sejmu 19. t. m. zasačila je policija 15 letno tatico Zoro Mikec, katere je v Hrvaški rojena, sedaj stanujoča v Žabjavi, ko je na „štantih“ razstavljene reči kradla in domov nosila; pri hišni preiskavi so se našle sledeče reči: 1 dežnik, vreden 3 K, dognano last Rozmana iz Št. Vida; 1 klobuk, vreden 2 K, last Šmalca iz Mirne; 1 ročna torbica, vredna 2 K, last Oblak iz Novegamesta; 2 para čevljev, vredna 18 K, last Ivane Petek v Ljubljani; 1 pas, vreden 1 K 40 vin., last Hrskoviča iz Zagreba; 1 polsvilena ruta, vredna 2 K 50 vin., last Neže Küssel iz Rudolfovega; 4 vilice, 4 nože, 1 pleten krožnik za kruh, 1 porcelanasti kip Matere Božje vreden 9 K, last Seidla v Rudolfovem; 1 predpasnik, vreden 1 K; 1 par nogavic, vredne 20 vin.; 1 par obreznice, vredne 20 vin.; 1 lonček iz porcelana, vreden 20 vin.; 1 škatljico „Kream“, vredno 24 vin.; 1 rumena bombažasta ruta, vredna 50 vin.; 6 žlic in 6 vilic, vredno 1 K. Lastniki neznani.

Nevarno mlado tatico se je oddalo, radi hudodelstva tatvine — okrož. sodišču Novomesto.

O tatvini ve tudi mati in sestra!

Splošni pregled.

Državni zbor.

Kaj grozno se mudi vladi, da bi kar najprej spravila pod streho svoje posojilo. Ponižno ji prikimavajo vladne stranke, a vendar je opozicija dosegla v zadnji seji lep uspeh. Pattai je hotel končati tretje čitanje vladne predloge v večerni seji in res, ko je bila dnevna seja ob šestih zvečer končana, je sklical že novo sejo. Slovanska enota je skupno s socijalnimi demokrati protestirala proti takemu postopanju. Posebno ostro je napadal češki agrarec Staněk predsednika ter imenoval njegovo postopanje goljufijo. Med njegovim govorom je sklenila opozicija s predsedništvom kompromis. Predsednik Pattai je dal takoj na glasovanje predlog poslanca Seitzja, da naj se seja zaključi. Ta predlog je bil tudi z veliko večino sprejet. Sploh je bila ta seja precej burna, skoro taka kot nekdanj, ko še ni bila na krmilu lex Kramar-Krek. Piščalke in puli so zopet igrali svojo ulogo, a predsednik je kljub vsemu nezakonito vršil svoj posel.

Sultan obolet.

Iz Carigrada poročajo, da je sultan obolet in sicer se je precej močno prehladil, tako da mora na nasvet zdravnikov ostati doma. Tako se ni mogel udeležiti današnjega Selamluka, ki se je radi tega odpovedal; tudi se ne more udeležiti jutri slavnosti v vojaški akademiji, da bi, kot je navadno, razdelil darila. — Danes popoldne je sprejel v svoji privatni pisarni v avdienci velikega vezirja in vojnega ministra. — Ministrski svet se je bavil z reformami v Albaniji in je sklenil nakazati za zidavo ceste iz Djakova v Prizren 12.000 funtov, dalje je sklenil sezidati v Prizrenu, Peči in Prištini državne ljudske in srednje šole.

Ruska дума.

Ruska дума je v svoji zadnji seji pred odgoditvijo brez debate sprejela predlog, da naj se etatu ministrstva za narodno proročilo razun predlaganih štirih milijonov rubljev za ustanovitev ljudskih šol nakaže še nadaljnih deset milijonov rubljev. Poročevalec je dokazoval, da je le na ta način mogoče uresničiti načrt o splošni ljudski izobrazbi do leta 1920. Predlog je bil brez debate soglasno sprejet, nato se je zasedanje dume odgodilo do 9. maja.

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[39]

Tudi Rene se je smejala, Henrik ni prikrivala sedaj ničesar več, on je popolnoma razumel njeno postopanje... ako ga je pa spomnila na njegove nekdanje pomisleke, jezil se je na takratno svojo malenkostnost in filistroznost!

„Nekaj bi te hotela vprašati, Henrik,“ je rekla, „reci mi odkritosrčno, ali in kako si Ti predstavljaš mene kot zakonsko ženo!“ Henrik je nabral svoj obraz v čisto resne poteze, naslonil se na fotelj in začel govoriti:

„No, to verjamem, da bo šlo v začetku precej hudo... no pa se že privadiš... To bodo krasni prizori, ko se bodeš sukala s kuhalnico okoli ognjišča, ko boš čitala po kosilu časopise svojemu ljubemu možku, ki bo dremal z dolgo pipo v ustih v zeleni domači obleki, s kapo z velikim cofom na glavi na usnjatem naslonjaču... Jaz si vse to tako živo predstavljam! Čestitam, draga Rene, čestitam!“

Jezno mu je odgovorila Rene:

„Nikar mi ne nagajaj...“

„Jaz se sedaj samo smejem!“ je rekel Henrik, „mogoče bi mi to kdo zameril, češ

komaj mesec dni je njegova soproga v grobu... a on se smeje... veseli, ali jaz nisem kriv njene smrti, zakaj je bila tako slaba, saj bi lahko živel srečno in veselo, kot živim jaz.“

„In Eleonora?“

„A kaj me briga... Take ženske kot je ona sreča človek mimogrede v življenju; s takimi ženskami je tako kot z lepo rožo, ki si jo zatakneš za gumbnico, nosiš jo nekaj časa, a nato jo vržeš proč. Vem, da se jezi, ker se ne zmenim več zanjo... ali kaj hočem... ali naj me začne zopet dolgočasiti...? Ah!“

Zamahnil je z roko, nato pa sedel h klavirju in začel peti znano pariško šantan-sko pesen:

Là jamais de soucis, jamais de coeurs moroses
 Les femmes pour charmer ont pris l'âme des fleurs;

elles n'ont qu'un chagrin, voir mourir les roses;
 jamais leur chair regard ne se voile de pleurs;
 et l'on chante l'amour, les baisers, les caresses.

Pogovarjala sta se še nekaj časa, in Henrik je spoznal popolnoma natanko, da se Rene poroči samo zato, da bo mogla živeti mirno in zadovoljno. Potrato s svojim premoženjem pa je bil le nekaka starostna zavarovalnica...

Nekega lepega dne sta se navsezgodaj poročila Potrato in Rene. Takoj po poroki sta se odpeljala na kolodvor, kjer ju je že pričakoval Henrik.

Tiho in molče so sedeli v restavraciji, nikdo ni spregovoril niti besede. Ko je pribučal vlak, sedli so v kupe prvega razreda...

Henrik je stopil k oknu in še enkrat pogledal na Ljubljano, ki je ležala pred njim v lahni jutranji megli... Bil je prepričan, da jo zapušča za vedno, da se ne vrne nikdar več, in njega pogled je splaval proti pokopališču, kjer je stal samotni in zapuščen grob... Spomnil se je svoje soproge, ki jo zapušča samo v neznanih krajih... Kako si je nekdanj želelo njeno srce, da vidi domovino onega, ki ga je tako zelo ljubila... videla je njegovo domovino... a to svojo željo je plačala z največjo žrtvijo, s svojim življenjem. In zdaj ostane popolnoma sama... neznan bo njen grob, nikogar ne bo, ki bi ga obiskal, ki bi sklonil ob njem svojo glavo, nikogar, ki bi potočil solzo žalosti... Ali Henrika se niso polastile kake sentimentalne misli, ko je premišljeval vse to...

Tudi on se poslavlja od svoje domovine... nikdar več se ne vrne... on je zanjo izgubljen... njegova pot gre naprej... sijajna bodočnost se odpira pred njegovimi očmi...

Rene je sedela mirno v kotu v kupeju, a rekla ni ničesar, dasi bi se rada kar na ves glas smejala, ko je postrani pogledala Potrato, ki je sedel poleg nje ponižno in zaljubljeno kot kak sluga...

Ni mu sicer hotela takoj pokazati, kako ga sovraži, ker se je bala, da ji ne bi na-

redil kake neumnosti, hotela ga je najprej privezati popolnoma nase, da izgubi vsako samostojnost, da bo popolnoma odvisen od njene volje in njenih kapric; potem se mu šele pokaže v svoji pravi luči...

Potrato pa je bil ves srečen, dosegel je cilj svojih kopnenj, svojih želja, ki jih je toliko časa prikrival v sebi. Spolnila se mu je edina in največja želja, ki jo je kdaj gojil v svojem življenju. Rene je njegova... Ni razumel, da je izročil usodo svojega življenja demonskim rokam, ki so se ga oprijele trdno, ki ga ne spuste več... Tam, kjer je on iskal sreče, ljubezni, našel bo sovraštvo, preprič!

Počasi se je začel vlak pomikati, zapotala so kolesa, stroj je zabrzgal...

Se en pogled in Kovač se je zavedno, poslovil od svoje domovine, ki mu je naenkrat postala zopet popolnoma tuja. — Kar se je zgodilo tukaj je popolnoma pozabljeno, ni več stvari na svetu, ki bi ga mogla še spominjati one dolgočasne in filistrske preteklosti.

Brzovlak je hropel naprej, kraji so izginjali in Henrika se je odvalil kamen od srca, kakor prenovljen je vzdihnil:

Prost! Svoboden!

Na to se je vrnil v kupe k Reni in Potrati, prisedel k njima in jih začel zabaviti.

(Dalje.)

Slovanski Jug.

Arnauto gibanje.

(Izvirni dopis „Jutro“.)

Belgrad, 22. aprila.

Vprašanje, za katero se balkanski narodi momentano najbolj zanimajo je: arnauto gibanje. To zanimanje je samo po sebi umljivo in upravičeno, ako se pomisli, da prinaša vsaki dan nove dokaze da najnovejši arnauto gibanje ni nastalo v sredi samih Arnavtov, nego da je podpihovano od zunaj, s proračunanimi tendencami. Danes je že vsakdo prepričan o tem, da so arnauto gibanje izzvali agenti dunajskega Balplatza s pomočjo katoliških Arnavtov, ki pod krinko katoličanstva vršijo očitno politično službo Dunaju. To najjasnejše dokazuje, da Avstro-Ogrska aneksijo Bosne in Hercegovine ne smatra za zavrešček svojih osvajaških načrtov na Balkanu. Za to najnovejši arnauto gibanje najbolje dokazuje potrebo zblizanja med Turško, Srbijo in Bolgarsko in rezultat tega gibanja bo diametralno nasproten onemu, kar so na Dunaju od njega pričakovali: ono ne samo da ne bo onemogočilo, nego naravnost pospeši zaključanje balkanske zveze.

Radi tega je umljiva velika pozornost, ki jo posvečate Srbiji in Bolgarska arnauto-skemu gibanju. Naravno je tudi, da so vse simpatije prijateljev in iniciatorjev balkanske zveze na strani Mladoturkov, ki vporablja vse sile, da enkrat za vselej onemogoči arnautoške upore.

Arnauti to sami sprevidijo in za to so se že pokorili, ali potem so bili zopet nahujskani in sedaj zopet malo glasnejše stavljajo svoje zahteve. Mladoturki pa o teh zahtevah nečejo niti slišati ničesar in poveljnik kosovske operativne vojske Šefki-paša, se nahaja s celim svojim štabom na Kosovem. Vojsko je razdelil na dve strani: en polk je poslal proti Prizrenu, a drugi proti Gjakovici, a razun tega je zahteval še pomoči od Džavid-paše. In tako se pričakuje teh dni odločilna bitka, katere prva posledica bo: razoroženje Arnavtov in pogreb dunajskih upov na Balkanu.

Bogdan.

Bolgarska in Srbija.

(Izvirni dopis „Jutro“.)

Sofija, 21. aprila.

Odnosaji med Bolgarsko in Srbijo se razvijajo zelo povoljno v smeri pristrčnosti in prijateljstva. Da bi dobilo to prijateljstvo realno podlago dela se na obeh straneh z največjo resnostjo na zaključanju carinske zveze med obema jugoslovanskima kraljevinama. Sofijski in belgrajski listi javljajo, da se vodijo v tej smeri že živahni dogovori med bolgarskimi in srbskimi politikami. V tej svrhi odpuštuje tudi ministrski predsednik dr. Malinov v Belgrad. To pomeni, da se uresniči ono, kar je l. 1906. prepredila znana „prijateljica“ Jugoslovanov, ki ji ne diši zveza med državami, ki predstavljata združeni moč, s katero se mora računati.

Sedaj ne bo več mogoče preprediti carinske in politične zveze med Srbijo in Bolgarsko. Delati na tem, pomenilo bi, zastopnj se truditi.

Ivanov.

Dnevne vesti.

Ljubljanska občekoristna zadruga za zgradbo stanovanj ima v ponedeljek dne 25. aprila ob pol 8. uri zvečer v restavraciji „pri Roži“ redni občni zbor, na katerem se bode razen običajnega vspeveda razpravljalo tudi o načelih za oddajo stanovanj, o hišnem redu in o spremembi pravil. — Obenem je dan občnega zbora tudi zadnji rok glede prijav na stanovanja. Stanovanja se oddajo za avgustov termin in so neopodgovljiva, dokler se plačuje redno najemnino in izpolnjuje hišni red. — Reflektantje, ki še niso člani zadruge, morejo pristopiti kot člani, ker se oddajajo stanovanja samo članom. Na razpolago je 23 stanovanj z 3 in 4 sobami ter polnoštevilnimi pritliklinami. Večja stanovanja imajo posebno kopalnico, druga pa skupni kopalnici in pa dvoje splošni pralnice in podzemlju. Cene stanovanj so določene od 600 do 1200 kron letno z vsemi stranskimi pristojbinami vred.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih razpisuje tudi za tekoče leto šest prostih mest v morskem hospiciu v Gračežu. Pravico do teh mest imajo slabotni in skrofulozni otroci iz Kranjske (izven Ljubljane) v starosti od 6. do 12. leta. Bivanje v kopalnici traja šest tednov in se prične začetkom julija. Z zdravniškimi izpričevali opremljene prošnje vposlati je do koncem maja na predsedstvo društva.

Nemška vzgoja. Dijaki nemške gimnazije v Beethovenovi ulici se tako nesramno obnašajo, da bo kmalu znana Ljubljana kot največje mesto paglavcev, ako bo šlo tako naprej. Na tej gimnaziji menda sploh ne poznajo discipline, ker ti razposajenci vise vedno na oknih ter z žvižganjem in pošiljanjem poljubov nadlegujejo mimoidoče gospodične. Nemški profesorji seveda menda tega ne vidijo! (?) Odločno zahtevamo, da slavno ravnateljstvo ukrene vse potrebno, da se občinstvo ne bo pritoževalo.

Jubilejne vinjete je izdala o priliki svoje 20letnice Mestna hranilnica ljubljanska. Vinjete so zelo lične in se dobivajo pri hranilnici v navadnih uradnih urah brezplačno. Občinstvo naj pridno sega po njih in jih prileplja na pisma.

Moderna biblioteka. Kot 16. knjiga moderne biblioteke izidejo koncu aprila „Cudesne priče“ znamenitega in originalnega angleškega pisatelja Edgar Allan Poea.

Akademija priredi dne 24. t. m. ob pol 4. popoldne v Kranjski gori predavanje v hotelu Razor. Predava dr. Tičar: Pogled skozi človeka s pomočjo elektrike (Röntgenovih žarkov). Vstop prost.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 666. Posojilnica Fram (plačala 200 K); 667. Neimenovana E. B. et L. K. (plačala prvi obrok 50 K); 668., 669. Podružnica Cerknica (2 kamna, plačala 400 K); 670. Gorenje savinska posojilnica v Mozirji (plačala 100 K); 671. Vekoslav Lokar, velepos. v Ajdovščini (plačal 200 K); 672. Vipavski rodoljubi: Bojec, Mayer, Mihelič (plačali skupaj en kamen 200 K); 673. Družbeni večer moške podružnice sv. Ciril-Metodove v Gorici (plačal 30 K); 674. Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah (plačala 200 K); 675. Tržaško podporno bralno društvo v Trstu (plačalo 50 K); 676. Posojilnica na Bledu (plačala 50 K); 677. Jos. Dekleva trg. v Gorici (plačal 50 K).

Slovensko lovsko društvo opozarja svoje člane na svoj III. občni zbor, ki se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 3. oziroma, če bi ob tej uri ne bil sklepčen, pa ob 4. uri popoldne v hotelu „Ilirija“. Ob 8. uri zvečer se vrši potem v „Narodnem domu“ lovski večer z godbo in petjem. Lovci in prijatelji lova obojega spola, so dobrodošli!

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ ima svoj I. redni občni zbor za poletni tečaj v soboto, dne 23. aprila z običajnim vzporedom. Lokal: Restavracija Krautstofl I.

lija, da je naš urednik prvi žurnalist, ki jo po dolgi dobi poseča z zanimanjem in spoštovanjem. Vsi drugi žurnalisti so jo že docela pozabili, dasi je zaprla javnosti svoje apartamente šele pred štirinajstimi dnevi!

Govorili smo najprej o upravnih poslih ravnateljja, ki sameva vse leto in dan sam v svoji pisarni, v večnem boju za obstanek in napredek našega gledališča. Naši ljudje nimajo niti pojma, kaj počne ta ravnatelj. Nekateri mislijo celo, da pase lenobo, da se dolgočasni, da se le zabava in krade bogu čas.

A kakšni so torej ti upravni posli? V arhivu je našel ravnatelj izvrstno sliko o teh poslih iz leta 1903/4. To izvrstno sliko je bil naslikal v naglici, a zato tem točneje gospod dr. Fran Tekavčič. Ker je ta slika danes še docela neizpremenjena, naj Vam jo z dovoljenjem gospe Talije pokažem brez izpremembe.

G. dr. Tekavčič je pisal l. 1904:

„Naše občinstvo si niti predstavljati ne more, koliko ogromnega dela mora zmagovati gledališka uprava. Vodstveni aparat mora delovati nepretrgoma, dan za dnevom, od meseca do meseca... Prečitati treba na stotine iger, iskati prelaga-teljev, revidirati in popravljati prevode (oper, operet in dram), skrbeti za prepise (knjig in

UniversitätsstraÙe. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: knjigovodij 4, kontoristov 2, korespondentov 1, pomočnikov mešane stroke 2, pomočnikov manufakturne stroke 4, pomočnikov špecerijske stroke 2, pomočnikov galanterijske stroke 2, skladiščnikov 1, blagajničark 4, kontoristinj 2, prodajalk 4, praktikantov 1, učencev 3, učenk 1. — Službe išče: knjigovodij 1, kontoristov 3, poslovodij 2, pomočnikov mešane stroke 18, pomočnikov železniške stroke 6, pomočnikov manufakture stroke 7, pomočnikov špecerijske stroke 14, pomočnikov modne in galanterijske stroke 4, kontoristinj 8, blagajničark 7, prodajalk 6, učencev 2, učenk 2. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Obrtnikom v nasvet. Danes v nedeljo je po vseh ljubljanskih obrtno-nadaljevalnih šolah sklep šolskega leta spojen z razstavo risb in drugih učnih predmetov. Želeti bi bilo, da si vsi učni mojstri, kakor tudi starši vajencev to razstavo ogledajo, ki bo odprta od 8. ure jutraj do 12. opoldan. Obrtniki in mojstri pokažite zanimanje za obrtno-nadaljevalno šolo, ki je za vajence in bodoči obrtni stan važnega pomena. Prepričajte se, kaj se vajenci v šoli poučujejo in kake uspehe se je z njimi doseglo in kaj se imajo priliko naučiti. Kakor se zatruje, da je uspeh vsled dnevnega pouka naravnost izborn pri vseh učnih predmetih. Dnevni pouk je tudi glede obnašanja in dostojnosti ugodno vplival, ker so si pridobili vendar nekaj sramotnega čuta in opaziti je, da gredo v šolo in iz šole veliko bolj dostojno, kakor pri večernem pouku. Gospode učne mojstre in druge obrtnike se torej opozarja na današnji sklep šolskega leta.

Razstava šolskih izdelkov učencev obrtnih nadaljevalnih šol ljubljanskih je danes dopoldne od 8. do 12. ure na vseh mestnih deških šolah. Gg. mojstre, pomočnike in sploh vse prijatelje obrtnega šolstva opozarjamo, da si ogledajo to razstavo in se prepričajo o napredku obrtnih učencev. Na I. mestni deški šoli na Ledini, ki jej je pridržena trirazredna obrtna-nadaljevalna za mehansko-tehniške obrti, se nahaja razstava v osmih učnih sobah I. in II. nadstropja. Ta šola ima tri razrede s petimi paralelkami. Na I. mestni šoli se nahaja tudi lepo urejena stalna razstava učil, ki si jo lahko vsakdo ob tej priliki ogleda.

Najdeno. Srebrno uro z verižico je našel Karol Lukan v šišenskem gozdu. Poriže se v Sp. Šiški št. 189.

Ali je to uspeh prošnje na cesarja? Naknadno k včerajšnji notici se nam še poroča: g. Windischer se je v petek zgledil pri svojem zastopniku g. dr. Svigelju ter mu sam naznanil, da v ponedeljek nastopi svojo kazen. G. dr. Svigelj ga je opozoril naj z ozirom na bolešno stanje morda še počaka uspeha prošnje na cesarja zaradi pomiloščenja. Prošnjo zanj pa bo vseeno vložil, čeprav nastopi kazen; če pride pomiloščenje, mu že med tem prestana kazen ravno prav pride. Kakor dalje čujemo, namerava g. Windischer kljub temu, da je še bolan v ponedeljek svojo kazen nastopiti. Upamo, da bodo merodajni gospodje, med njimi tudi gospod dr. Schuster in jetničarski oskrbnik upoštevali bolešno stanje vjetnika iz 20. septembra in da ne bodo čakali, da jih moramo še le mi spominjati na izvajanje humanitete.

ulog), korespondirati z zastopniki pisateljev (in komponistov), pogajati se glede tanijem i. t. d. Pri razdelitvi ulog treba je nadzorovati režiserje, da jih ne razdele pristransko, paziti je, da pride po možnosti vsak igralec do boljše vloge, reševati in poravnati je prepire i. t. d. Mnogo skrbi provzroča sestava dnevnega repertoira, nadzorovati treba skušnje, ker sicer se zgodi, da igralci prepozno ali sploh ne pridejo ter na ta način zakrivijo, da vodstvo ne more z novitetami na dan. Resnici na ljubo je povedati, da mnogo igralcev... (g. dr. Tekavčič te igralce jasno označuje, a to naj izpustim!)... nima nobenega čuta vestnosti in da nekateri, pa naj se jih še tako pri-ganja, niti pri glavnih skušnjah (niti pri predstavah!) svoje vloge ne znajo...

(Dalje.)

Nova knjiga. V založbi „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ je izšel drugi zvezek Jan Legove mladinske knjižnice pod naslovom: Turki pred svetim Tilnom; zgodovinska povest, spisal Julij Slapšak, ilustriral Maksim Gaspari. O ti knjigi, ki je ena najboljših slovenskih mladinskih del, spregovorimo še obširneje. Za danes knjigo, ki stane 1-20 K, s poštnino 1-36 K najtopleje priporočamo!

Rdeči bratje med seboj.

V laboru rdečih bratov ni vse v tistem najzvrnejšem redu, za katerim stiče moralist z dolgo brado v strankinem rdečem glasilu s svojo po različnih vetrovih se obračajočo kritiko, zdaj pri eni, zdaj pri drugi stranki. Povsod je nekaj krivega, nikjer ni vse ravno, to stoji, to bi morali upoštevati tisti moralisti-voditelji naše jugoslovanske socialne demokracije, ki hočejo nositi med drugimi veliki zvonec vse morale in vsega prav. Rado vednost nas je gnala, kako neki izgleda v lastni hiši tistih moralistov, ki nam očitajo nemoralnost, revolver-žurnalistiko, krvavo sekro in več sličnih „čednosti“. Kaj smo tam videli in slišali ponovimo ob kratkem že sedaj, kak vtis pa smo dobili o celi stvari, to povem še le, ko se bo cela stvar zaključila. Zakaj se pravzaprav gre, smo že zadnjič povedali. Kocmur je Kristanu očital ponarejenjje bilance. Poizkušena poravnava ni imela zaželenih uspehov, prišlo je do sodne obravnave, ki se je vršila včeraj, 23. t. m. pri ljubljanskem okrajnem sodišču. Tudi tik pred obravnavo se je še skušalo stvar z lepa spraviti iz širše javnosti, pa ni šlo. Zastopnik obtoženca dr. Tekavčič je odklonil vsako poravnavo, dočim bi bil zastopnik obtoženca dr. Tomšič (pisarna dr. Poček) za pogojno poravnavo. Razprava se je torej vršila.

Zasliši se najpreje obtoženec Iv. Kocmur. Sodnik: Vi priznate dolžitev, namreč, da je falzificirana bilanca delavskega tiskovnega društva in bilanca konsumnega društva za ljubljansko okolico? Kocmur: Na občnem zboru sploh tega nisem govoril, marveč še le potem, ko je Kristan meni očital, da lažem. Jaz sem bil nato skrajno razburjen, pa sem djal: dobro, če Ti meni očitaš, da jaz lažem, potem Ti jaz rečem: Ti si pa bilanco falzificiral. Kristan je nato skočil pokoncu, začel vpiti ter rabil žaljive besede proti meni. Zahteval je od mene pojasnila ter vprašal: Kako bilanco? na kar sem mu jaz odgovoril: Bilanco tiskovne družbe in sicer zaradi točke blaga, ki ne odgovarja resnici, ker se je prodajna vrednost lani ocenila na 35%, letos pa na 40%. —

Omeniti je treba, da se je to godilo ob priliki občnega zbora dne 3. t. m. in sicer pri debati o novem strankinem listu. Pravzaprav začelo se je pa že pri seji upravnega odbora dne 29. marca. Takrat je Kristan — kakor on trdi — pojasnil celo bilanco od točke do točke. Ko je prišel do točke: blago, je povedal, da je letos zato postavil 40% prodajne vrednosti, ker je letos odpisal toliko svoto dubioznostnih terjetev. Proti tej točki se takrat ni nič pritožil, razen, kakor pozneje razvidno, obtoženi Kocmur. Ker ta bilanca še ni bila verificirana, je prišla nekaj dni pozneje na občni zbor.

Kocmur bilance same ni videl, pač pa jo je slišal, ko jo je Kristan pri seji, oziroma pozneje pri obč. zboru prečital. Šlo se je potem tudi za vprašanje, če je Kocmur Kristanu tudi očital, da je tudi bilanca konsumnega društva falzificirana. Ugotovilo se je, da se je tudi to očitjanje zgodilo. Sodnik obtoženca opetovano opozarja, naj se dobro premisli, če ve razložiti vsebino obdolžitve v izrazu „falzificiranje bilance in če bo mogel doprinesiti dokaz resnice za svojo dolžitev. Kocmur izjavi, da je v svojem očitjanju mislil le, da bilanca ni pravilna, ne pa, da bi bila namenoma ponarejena. Za svojo trditev pa da doprinese dokaz resnice.

Na to se prične zaslišanje prič; o zaslišanju istih poročamo jutri; danes le omenjamo, da je prišlo priči g. Mlinarju slabo in da se je moral šele sodnik sam za njega zavzeti. Prišlo je med strankama opetovano do ostrih spopadov. Kadar je Kocmur govoril, ga je Kristan ironiziral tako, da se je Kocmur moral proti takemu obnašanju pritožiti pri sodniku.

Cela obravnava je zadobila še le pravo zanimanje, ko je prišla obdolžitev glede bilance konsumnega društva na vrsto. Knjiga izkazuje 65.000 K, dočim bi bilo po zatrdilu obtoženčevega zastopnika pravilno le 61.000 K izkazanih. Teh 4.000 K difference pa je Kristan baje le zato več vpisal, da ni potreba „davčne oblasti preveč futrati“. Ne vjema se tudi točka glede inventarja itd.

Sodnik je odredil, da se knjige preiščejo in se obravnava preloži na 27. t. m. Kristan se je temu protivil, češ, da bo z zavlačenjem trpel škodo, stvar pa se prav lahko že takoj reši.

Ker pa je bilo sodišče drugega mnenja, se je obravnava okoli 1. ure pop. zaključila, oziroma preložila. (Dalje.)

Obrambni glasnik.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: Ema Šentak na Vranskem (plačala 200 K); Štirje slovenski železničarji v Trstu; Okrajna posojilnica v Kobaridu (plačala 200 K);

Dalje v prilogi.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Radu pri Trstu (plačala 50 K); Občni zbor moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za St. Peter v Ljubljani (plačala 41 K); dr. Gustav Gregorin v Trstu (plačala 200 K); Podružnica družbe Cirila in Metoda v Skednju pri Trstu (plačala 50 K); Podružnica Kozje (plačala 200 K); Gospodsko in napredno društvo za šent-jakobski okraj v Ljubljani (plačala 50 K).

Centenim p. n. blagajnikom in blagajničarkam podružnic družbe sv. Cirila in Metoda. Opetovano se je dogodilo, da so poslane razne podružnice družbi manjše ali večje zneske, ne da bi se pojasnilo, kako naj se znesek vknjiži (kot družbeni prispevek, Ciril-Metodov obrambni sklad, iz nabitnikov, ali pokroviteljstva, ali izkupilo za narodni kolek, razglednice, rač. listke itd.). Ker ni nikakega pojasnila, smatra se tak neimenovani znesek kot prispevek podružnice ter se tudi tako vknjiži. Dogodi se pa, da dobi vodstvena pisarna potem, ko je mesečni izkaz po časopisih natiskan, pismo, v katerem se zahteva, da se naj poslani znesek vknjiži za to ali ono postavko. — Take zapoznele želje napravljajo družbenemu knjigovodstvu mnogo sitnosti in nepotrebnega dela, otežujejo pisarno in povzročajo nejasnosti v celotnem napram javnosti. Tudi knjige ne morejo biti tako snažne, kakor je želeli od vzornega knjigovodstva. — Prosimo torej, da se v bodoče na to pazi in naj blagovoli vsakdo v tistem času, ko pošlje denar, tudi jasno označiti bodisi v pismu ali pa na položnici, oziroma nakaznici, v katero kategorijo se naj znesek vknjiži. Prosimo!

Kaleidoskop.

Premišljevanje o svetem devištvu.

V starih časih, ko je Bog še rajši odpuščal grehe svojih vernikov, ljudje niso prenatanko vpraševali in pazili, če je ne- možena samica tainta še devica ali ne. Tiste dni je veljala bolj praksa, ki jo imajo nekateri narodi še dandanašnji: da fant ne pogleda punice brez „preteklosti“, češ — če je bila za druge prešlaba, je tudi jaz ne maram! Pri starih Feničanih je bilo vsako leto takšno „žeganje“, da so morale deklice vsega naroda pod okrašenimi šatori žrtvovati svojo ljubezen in sprejeti v svoj objem slehernega pravovernika, ki se je oglašil, da položi svojo malenkost na oltar mogočne boginje Astarte.

No, raznolike kazni božje so pripravile človeštvo do spoznanja, da je žensko krilo pogubonosno vzrok vojsk (Jezus Sirah), da „ženska lepota kakor ogenj vneva v človeku poželenje“ (isti), in da se jih je „zaradi ženskih že veliko pogubilo“ (sv. apostel Pavel). Bog si je premislil, prepovedal re- vežu meseno slast in mu dal zato odprt kredit na večno in brezplačno ogledovanje Njegovega obličja in nebeske krasote. Vdihnil je človeku spoznanje, da je vsakemu ena in vsaki eden dovolj, in da zatorej naj pusti druge pri miru, dokler se ne najde tisti eden in tista ena, in namestnik gospo- dov, ki jih blagoslovi.

Ženska narava ni nikdar praktično sprejela tega naziranja; čustveno devištvo ženske je ostalo isto kakor pred milijoni let: takrat ga ni bilo, in danes ga tudi ni. Toda moški, samec, ki je po svoji naturi ljubosumen in avtokrat, je zagledal v tem novem moralnem stavku veliko pridobitev. Ženska, njemu podložna takrat in zdaj in na vekomaj, ga je morala spoznati za dobro in pravo.

Tako imamo danes v pojmu „devica“ označeno čisto svoje bitje, napol dično in mično, rajsko in nežno — in kar je še dru- gih izrazov — napol do neprekosljivosti ne- rodno in vredno vsega modrega pomilo- vanja. Bitje, ki si ga enako lahko predstav- ljamo s črnimi, zlatimi ali sivimi lasmi, z Marijino svetinjo okrog vratu ali v deko- letirani plesni obleki, kot nuno, ki požira lurske čudeže ali kot višjo deklico, ki se pase s Prévostom in budimpeštansko Her- renlekturo... Dandanašnji se zahvaljujemo „devištvu“ za tisoče nerodovitnih ženskih, ki celebatiijo po samostanih in zunaj njih kot neizplačani čeki, namesto, da bi odštele svoj dolg v svoto človeštva... Nazadnje ni napačno rekel tisti humorist, ki je zahteval, da se v bodoči družbi proglaše „omnes causae bekorum“ za državne rudokope!

Kaj bi dejali o svetem devištvu? Ali se pridružimo idealnim pesnikom, ali prit- dimo tistem starofrancoskemu menihu, ki je v svojem „Jeruzalemskem romanju“ za- pisal:

„Devise so kakor jajčka: prodajajo se vedno za sveže, pa je večinoma že piška v njih.“
King-Fu.

Danes v nedeljo Jurjevanje na Ljubljanskem gradu v prid družbi sv. C. in M.

Narodno gospodarstvo.

A. JUGOVIČ:

Hranilnice.

Kranjska hranilnica v Ljubljani je pravkar izdelala nov načrt svojih pravil in ga bode vladi v odobrenje predložila. Tega novega načrta ni še sicer priobčila, toda znano je, da se v več točkah od dosedanjih pravil bistveno razlikuje in da je z zgo- raj navedenim zakonom o hranil- nicah v jasnem nasprotju.

Navedimo le nekaj primerov. Hranilničnega pravilnika § 22. določa izrecno, da se vsi društveni člani in organi, ki so določeni za neposredno upravo, kakor n. pr. ravnatelj in uradniki, ne smejo ude- leževati plodonosne porabe hranilničnega denarja in ne smejo nikdar stopiti k zavodu v razmerje dolžnikov. (Ne smejo postati dolžniki.)

To je jedro najvažnejših določil pra- vilnika, ker se s tem ovira, da posamezne osebe ne morejo molsti hranilnice v škodo celote. To določilo je torej do besede vzeti v pravila in najstrožje gledati, da se na- tančno izpolnjuje.

Zlasti § 12. sedanjih pravil (Kranjske hranilnice) določa, da organi, ki so postavljeni, da vodijo upravo hranilnice, ne smejo biti hranilnični dolžniki, to je vendar znano, da so ravnatelji, ki po § 9. teh pravil vodijo vso hranilnico, malone vsi dolžniki hranilnice.

(Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 23. aprila. Po dogodkih, ki so se odigrali sinoči v zbornici, se je smelo pričakovati, da bo delala slovanska opozi- cija pri tretjem branju vladne predloge o najetju posojila težkoče. Pa tudi danes se je zopet enkrat doživel razočaranje. Tretje branje je bilo odpravljeno pri največjem miru v par minutah in zakon kot tak končno sprejet. — Za tem se je nadaljevala raz- prava o najetju predlogu poslanca Vuko- vića, zadevajočega dalmatinske železnice. Češki poslanec Noriman je k tej točki go- voril najprej v češkem jeziku in nato nada- ljeval svoj govor nemško. Naglašal je simpatije Čehov do Jugoslovancev sploh in do dalmatinske železnice. Socialni demokrat dr. Ellenbogen je istotako podpiral predlog. Povdarjal je posebnost Dalmacije z ozirom na nje naravne krasote in lego. Postala bi lahko za Avstrijo založišče za sadje in vino, ako bi se od države že opetovano ob- ljubljene podpore na narodno gospodarskem polju tudi dale. Kritiziral je nadalje postop- panje ogrske vlade. Tudi krščanski socialc Steiner se je zavzemal za železnico in pov- darjal, da je že skrajni čas, da uresniči vlada enkrat to, kar se je že v toliko prestolnih govorih obljubljalo. Predlogu se prizna nu- nost. Pozneje se je seja prekinila.

Pravde po umrlem belgijskem kralju Leopoldu.

Berlin, 23. aprila. Iz Bruselja se br- zjavljajo, da bo prišlo med državo in hče- rami kralja Leopolda najbrže do pravde radi 30 milijonov kron.

Otvoritev razstave v Benetkah.

Benetke, 23. aprila. Ob krasnem vremenu je danes otvoril vojvoda Abruzzo v zastopstvu laškega kralja tukajšnje med- narodno umetniško razstavo.

Boj za volilno reformo na Nemškem.

Berlin, 23. aprila. Strankino glasilo konservativcev, namreč „Konservative Kor- respondez“ poroča, da je po sklepih gos- poske zbornice volilna reforma precej dvomljiva.

Policijska država.

Berlin, 23. aprila. V odseku za se- stavo poslovnikar se je na predlog ministra za notranje zadeve razpravljalo tudi o tem, kaka sredstva naj se dajo predsedniku na- sproti nemirnim in nepokornim poslancem. Na predlog ministra, naj bi bil predsedniku zbornice dovoljen poseben stražnik, ki bi v slučaju potrebe takoj preskrbel zadostni policijski kordon, da zamore odstraniti ž njimi neljube poslance. Komisija je z dese- timi proti štirim glasovom sprejela ta pred- log, ki dovoljuje nastopati pred- sedniku z brutalno silo proti po- sameznim poslancem.

Požar povzročili otroci.

Berlin, 23. aprila. V neki tukajšnji ulici so otroci v starosti dveh, 8 in 12 let v odsotnosti starišev, ki so jih zaprli v sta- novanje, po nesreči povzročili ogenj, pri katerem je prišel dveletni otrok ob življenje. Pri gašenju je bil nevarno poškodovan en stražnik in več gasilcev.

Nesreče z avtomobili.

Praga, 23. aprila. Iz Mlade Bole- slave se poroča, da je v bližini mesta zadel na cesti ob cestni kamen nek avtomobil. Dve osebi je vrglo iz avtomobila in sta bili na mestu mrtvi.

Pariz, 23. aprila. Tu je trčil skupaj s tovornim vozom avtomobil, v katerem je sedela neka usmiljenka, namenjena k ne- kemu bolniku v Worms. Šofer in usmiljenka sta mrtva, avtomobil popolnoma razbit.

Hamburg, 23. aprila. Nek avtomobil je zadel ob cestni kamen in se prevrnil. Dve osebi sta na zadobljenih poškodbah umrli.

Narodna društva in slovensko ob- činstvo opozarjamo na velik senčnat vrt g. Balije (prej Traun) na Glincah za prire- janje veselja in vrtnih zabav! Ker Slovenci Koslerjevega vrta ne moremo več obisko- vati, je Balijev vrt edini in najbližji ljub- ljanski okolici, ki naj ga upoštevajo narodna društva in slovensko občinstvo.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin.
Najmanjši znesek 50 vin.

: Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka. :

Nemški, laški in francoski Jezik poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju. Skupni kurzi K 3.—, konverzacija, korespondenca K 4.—, posa- mezni kurzi K 6.—. Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ulica 20. — Anton Šibenik.

Gorenjsko haybo lepo in dobro ohranjeno kupi „Turst Office“, Miklošičeva cesta št. 6.

Enonadstropna hiša s petimi sobami in lepim vrtom, podobna vili, se proda s proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani; 20 minut od Mestnega trga. Po- izve se pri gostilničarju Balija Glinca, poprej Traven. 8/3

Elegantna mesečna soba s popolnoma sepa- riranim ugodom, se išče za takoj. Ponudbe na ured- ništvo „Jutra“ pod šifro Z. D.

Išče se obokan prostor v pritličju, dobro zračen, svetel; pod njim pa ne sme biti kleti ali drugih prostorov. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Obokan prostor“.

Gostilničarske hčere

ki imajo veselje do kuhanja, imajo naj- lepšo priliko izuriti se brezplačno v kuharstvu. Pouk se vrši pod nadzor- stvom kuharskega nadzornika, ki je nadzoroval v gostilniški šoli na Bledu.

Priglasite se v hotelu „Tivoli“ v Ljubljani.

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg šte. 21. 40—2

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, raz- ličnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Klavirje in harmonije

prvovrstnih tvornic izposoja in pro- daja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak

Alfonz Breznik

v Ljubljani, Gradišče št. 11

(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

Diplomirani krojač

Anton Presker

v Ljubljani, Sv. Petra c. 14

priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek. 13/52 10

zalogo oblek.

Več natakarić

se sprejme takoj v hotelu „Tivoli“.

Plačilni natakarić

v večji kavarni se sprejme takoj. Kje pove upravništvo „Jutra“.

V hotelu Vega

v Spodnji Šiški se odda s 1. majem v I. nadstropju večje stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in pritliklinami. Stranke brez otrok imajo prednost.

Istotam se odda v najem več meblovanih sob za letoviščarje.

Sprejemajo se abonenti na hrano in stanovanje.

Slavnemu občinstvu se priporoča za mnogobrojen poset

Vinko Orešnik,

hotelir.

Zahvala.

Povodom nad vse bridke izgube našega iskrenoljubljenega, nepozabnega in predobrega sina, brata, vnuka in svaka, gospoda

Adolfa Blaznika

došlo nam je toliko vsestranskih dokazov srčnega sočutja, da izpolnjujemo svojo dolžnost, da se vsem sočustvujočim sorodnikom, prijateljem in znancem stem presrečno zahvaljujemo.

Osobito izrekamo našo presrečno zahvalo čast. gospodu mestnemu žup-niku pri sv. Jakobu Janku Barletu za tolažilne obiske med boleznijo, dalje slav. pevskemu društvu „Slavec“ ki je svojemu zvestemu članu zapelo gin- ljlive žalostinke in položilo venec, slav. telovadnemu društvu „Sokol II.“ in velenj. gg. trgovcem za spremstvo in venec, slav. društvu slov. trgovskih sotrudnikov in gg. uradnikom c. kr. južne železnice za spremstvo, vsem mnogobrojnim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so počastili rajnika na zadnjem potu, dalje tudi vsem, ki so rajnika ob boleznih obiskovali in tolažili. Presrečna hvala tudi obema gosp. zdravnikom. Toliki dokazi globokega sočutja so nam v resnično tolažbo.

Iskrena hvala vsem!

V Ljubljani, dne 23. aprila 1910.

Žalujoči ostali.

Restavracija Zupan

Sv. Jaboba trg

se priporoča slavnemu občinstvu. Restavracija je moderno urejena.

Mir in točnost zjamčena. :: Spre-
:: jemajo se abonenti na hrano. ::

Za obilen posej se priporoča

M. Zupan.

Gostilničarska in krčmarska koncesija

ml. dedičev v Ljubljani
se odda v zakup.

Vpraša se pri tukajšnjem okrajnem so-
dišču, soba št. 30.

Pozor kolesarji!

Zaloga Puch-koles

in drugih specialnih znamk ter
vseh posameznih delov.

Nova kolesa od K 120—naprej.

Izposojevanje koles.

Rabljena kolesa imam vedno v
zalogi.

Točna in solidna postrežba. — Vsako kolo
se lahko preje preizkusil. — Za vsako kolo
jamčim eno do dve leti.

ANA GOREC Ljubljana,

Dunajska cesta 16. Dvorišče Schneider &
Verovšek.

Zaloga najfinjših pneumatik.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104—5

Modni salon

Ivana Schiller

Sv. Petra cesta šte. 31

priporoča lepo izbiri

damskih, dekliskih in otročjih klobukov.

Popravila točno in ceno. Žalni klobuki
vedno v zalogi. 11—5

Sprejmejo se takoj

pomočniki in vajenci

kolarske, kovaške in sed-
larske stroke v tovarni za

vozove

Peter Keršič v Sp. Šiški
pri Ljubljani.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skla-
dišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika
izbera pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne žensitne opreme
v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Birmancem, botrom in botricam

priporoča

obleke po vsaki ceni

A. Lukič Vedno najnovejša
konfekcija za

Ljubljana, Pred škofijo št. 19 dame in deklice.

Modna trgovina

52—8

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg šte. 2

najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo kra-
snih, najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe pred-
pasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke,
vezenine in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko
izbero zavratnic, ovratnikov in manšetov. Nogavice
in rokavice. Steznik po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

The Royal Biograph

Lattermannov drevored

Največje podjetje te vrste. Same novosti.
Lokomobila na 40 konjskih moči. Sljajna
razsvetljava. — Dvakrat na teden, ob
torkih in sobotah nov spored.

— Danes v nedeljo zadnja predstava. —

Genovefa.

Historična drama.

Potovanje duš.

Kolorirano.

Začarana hiša.

Velekomično.

Mašcevanje Alžirke.

Velezanimiva drama.

Črna pricezinja.

Drama. Velikanski film v 30 oddelkih.

Satan v Parizu.

Velekomično.

Začetek predstav: ob delavnikih ob pol 6.
zvečer, ob nedeljah in praznikih ob 3., 4.,
5., 6., 7., 8., 9. in 10.

Cene prostorom: loža K 1:20, I. prostor
80 vin., II. prostor 60 vin., III. prostor 30 vin.,
vojaštvo polovico.

Obilega obiska prosi podjetništvo.

Apno

:: priznано najboljšo
vrsto priporoča ::

Franc Weinberger

apnenice

6 1

Zagorje ob Savi.

H. Suttner
Ljubljana, Mestni trg
nasproti rotovža

priporoča svojo bogato zalogo najfinjših
in najnovejših žepnih, kakor salonskih ur,
juvel, zlatnine in srebrnine, raznih pri-
pravnih daril iz kina srebra. 52—7
Blago najfinjše vrste. :: Cene najnižje.
Cenik zastoj in poštnine prosto.

IVAN BAJŽELJ,
Ljubljana, Marije Terezije cesta 11, (Kolizej)

priporoča cenjenim gostilničarjem najboljšo vrsto
Gramofon-automatov, kateri se po gostilnah jako
dobro izplačujejo. Cene so glede na kakovost auto-
matov jako nizke. Plošče vsakovrstne na izbero.
Postrežba točna. Ceniki na zahtevo franko.

Krojač P. Cassermann

se nahaja sedaj
v Šelenburgovi ulici šte. 1
nasproti Kazine.

Kri! in okusno pijačo daje le dr.
pl. Trnkoczyja sladni čaj pod
imenom „SLADIN“! Pije se brez
kave, čaja, kakao; z malo mleka
in sladkorjem. 30—5

Moč! S tem prihranite 50% na
denarju pri gospodarstvu.
Kdor naroči najmanj 5 zavitkov
po pošti v glavni zalogi lekarne
pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranj-
sko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo po-
potrjujejo mnogo-
brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa
stane 50 v.
Zahtevajte ga pri svojem trgovcu!
Sladni čaj ni sladna kava, katere
hranilna moč se deloma vsled
žganja uniči!

Gostilna
pri
„DACHSU“

Ljubljana, Florijanska ulica 33.

Najboljša pristna dolenska, istrska
in štajerska vina ter vedno sveže pivo.

Dobra domača kuhinja. — Točna postrežba.
13—2 Zmerne cene.

Za obilni obisk se priporoča

Minka Kovač,
gostilničarka.

Vsi vešči strojepisci
se strinjajo s tem,
da je UNDERWOOD
pisalni stroj najhi-
trejši in najtrpež-
nejši. Zato največ
sijajnih priznanj.

Uverite se o tem, ter
naložite svoj denar plo-
donosno z nakupom
Underwood-a.
12—6

Ivan Perko
Ljubljana
Turjaški trg 4., II.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje
in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 9.

Od c. kr. vlade dovoljena šola za

prikrojevanje in izdelovanje ženskih oblek

Ljubljana, Knaflöve ul. 5. (Nar. tiskarna) pritličje desno.

Učenke se sprejemajo vsak dan.

Priporoča se lastnica:

40—2

Marija Nachtigal-Slavčeva.

Oglejte si največjo zalogo
poljedelskih strojev,
slamorenj, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev,
gepeljov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedil-
nikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri trdki

FR. STUPICA
v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg Figabirta.
Ravnotam lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah
traverze, železniške šine, cement in vse druge po-
trebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino,
gnojnice, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge
:: v železnino spadajoče predmete. ::

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

Nekartelirano!

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

Nekartelirano!

priporoča svojo bogato zalogo

zagrebškega in češkega piva.

Vsak gostilničar lahko pristopi kot odjemalec brez ozirov na prejšnjo pivovarno!

Tovarna vozov

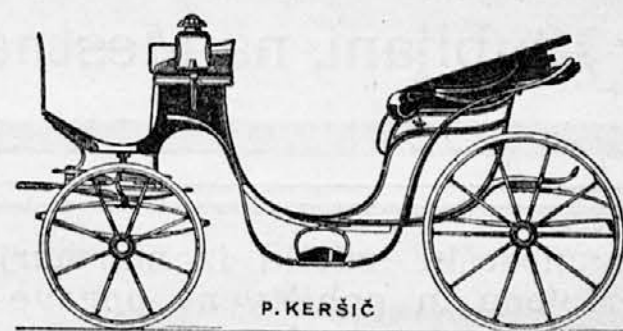
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

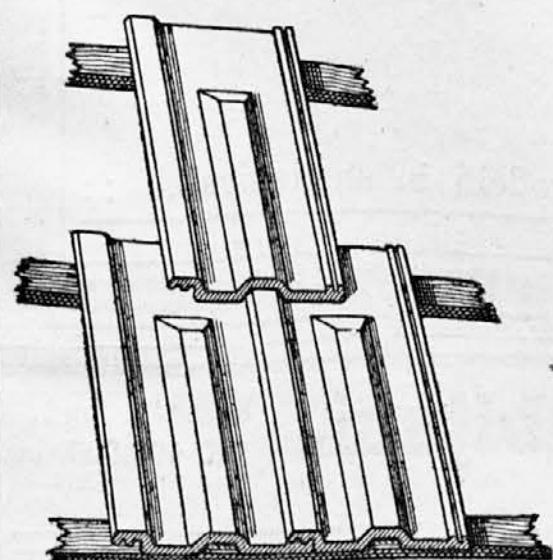
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

P. KERŠIČ

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
ljejo v račun.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52—9

patentiran dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

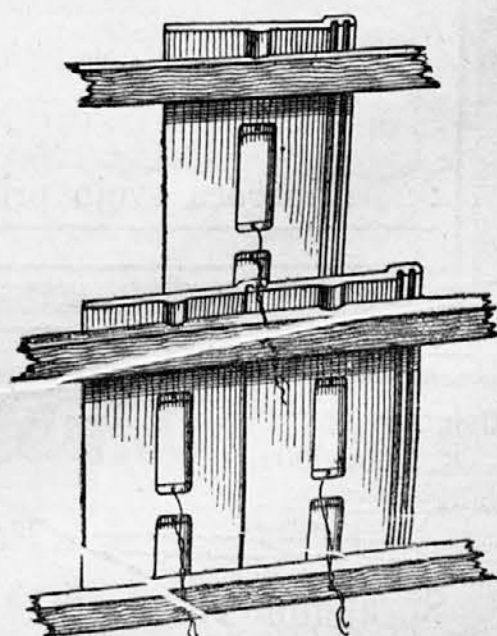
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Velik senčnat vrt za 10.000 ljudi,

popolnoma prirejen za koncerte, ljudske veselice itd. Edini te vrste v Ljubljani in okolici, Slovencem na razpolago. Samo par minut oddaljeno od mesta.

Gostilna je pod novim, spretnim in izkušenim vodstvom.

Priporoča se slavnemu občinstvu in slavnim društvom za prirejanje veselice in družinskih zabav.

Točim bela in rudeča dolenjska, bela štajerska in črna istrska vina; dalje točim mengeško dvojno marčno pivo, radi velikega prometa vedno najsvežeje.

Okusna jedila vseh vrst vedno po želji na izbiro.

Cena abonma na hrano: kosilo in večerja v popolno zadovoljnost à 40 vinarjev.

Najtopleje se priporočata

F. M. BALIJA

Glince št. 3

ex gostilna pri Travnu.

Gugalnica za deco. Električni gramofon.

Staja za konje.

Igra na kroglje.

Redka prilika za nakup

K 44·40 stane

kompletna obleka za gospode ali kostum za dame
modni površnik za gospode ali raglan ali prašni plašč za dame,
posamezne hlače za gospode ali krilo iz blaga ali za prati,
modni telovnik za gospode ali bluza ali jupon za dame,
klobuk ali slamnik za gospode ali velika modna čepica za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

361-40

ED. ŠMARDAR

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Samo 6 dni!

Prodaja originalnih vozni listov (šifkart) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Gostilničarji pozor!!

Gramofon-automati lastne sestave nikako tovarniško blago. Dobavljam **električne glasovirje** in **orchestrione** iz prve svetovne tovarne na mesečne obroke pod najugodnejšimi pogoji.

Brez konkurence glede trpežnosti in cene.

Plošče, potrebščine in popravila vseh glasbil preskrbuje vedno po najnižjih cenah

IVAN FRANZ

Marije Terezije cesta šte. 26

poleg nekdanje Koslerjeve pivarne (čez železniški prelaz.)

Na prodaj je v Ljubljani pri Sv. Krištofu

prav tik Dunajske ceste v Linhartovi ulici, 10 minut od glavne pošte oddaljeno

posestvo

v obsegu okroglo 40.000 m², pripravno za stavbišča, oziroma zaradi bližine kolodvora za skladišča, tovarne, delavnice itd.

— Posestvo obstoji iz dveh velikih parcel; na eni se nahaja pritlična, popolnoma dobro ohranjena hiša s hlevom in podvojnimi kozolci. Parceli sta razdeljene na 30 stavbišč in se prodasta ali celi ali pa v oddelkih. Posredovalci izključeni. Več se izve v gostilni „Mikuževi“ v Kolodvorski ulici št. 3. v Ljubljani. Pismena vprašanja naj se pošiljajo na naslov: Ivan Mikuž, dež. računski revident v Ljubljani.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

85-8

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

ALOJZIJU VODNIKU

= Ljubljana =
Kolodvorska

===== kamenarskem mojstru =====

===== ulica =====

Delniška družba pivovarne „Union“

Spodnja Šiška pri Ljubljani

:: priporoča svojo priznano izborna marčno, dvojnemarčno in eksportno pivo v sodcih in steklenicah. ::

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.